

## **Publikatie-aankondigingen**

### **Bosbouwkundige principes bij het ontwerpen van beplantingen buiten bosverband**

Onder deze titel verscheen in het septembernummer van het tijdschrift Groen (nr. 9, 1979) een artikel van De Dorschkamp-medewerkers K. Jager en N. A. Leek. Het artikel is een bijdrage aan de discussie over de aanleg en verzorging van gemengde loofhoutbeplantingen.

In het kader van de landschapsbouw kwam voor de aanleg van beplantingen sinds het begin van de jaren zestig steeds meer ruimte vrij. Reeds bij de aanleg werd gekozen voor een soortensamenstelling zoals die zich op oudere leeftijd kan voordoen. Dit heeft tot gevolg gehad dat veel beplantingen individueel gemengd zijn aangelegd met een groot aantal boom- en struiksoorten.

Als gevolg van deze aanlegmethodiek doen zich nu bij de verzorging van deze beplantingen grote problemen voor. Daar de beheerder van een beplanting in veel gevallen de beplanting niet zelf heeft ontworpen of aangelegd is de kans groot dat hij een gemengde beplanting naar eigen inzichten gaat verzorgen. In de meeste gevallen is hij daartoe gedwongen door het ontbreken van een duidelijke doelstelling. Hij zal zich dan vaak richten op het handhaven van één of enkele hoofdsoorten en niet op het handhaven van de oorspronkelijke menging. Ervan uitgaande dat de ontwerper het handhaven van de oorspronkelijke menging voor ogen heeft dan is uit ervaring gebleken dat dit ondanks een intensieve en dus met hoge kosten gepaard gaande verzorging veelal niet mogelijk is. Daarbij komt dat een dergelijk gerichte verzorging grote deskundigheid vraagt van de in te zetten arbeiders. Wil men op min of meer natuurlijke wijze een beplanting tot ontwikkeling laten komen die is afgestemd op de geformuleerde doelstelling (dit is de gewenste beplantingsvorm) dan moet bij het ontwerp worden uitgegaan van bosbouwkundige mogelijkheden en beperkingen. Deze worden voor diverse beplantingsvormen in het artikel aangegeven.

Verder wordt gewezen op de noodzaak van een goede ontwerpprocedure. Deze procedure moet inhouden dat bij de planvoorbereiding de functies van de aan te leggen beplanting in overleg met de opdrachtgever worden vastgelegd. Vervolgens bepaalt de ontwerper vanuit deze functie(s) welke vorm de beplanting uiteindelijk moet gaan aannemen. Functies en vorm van de beplanting vormen te zamen de ontwerpdoelstelling. Uitgaande van deze doelstelling wordt het ontwerp afgemaakt met inachtneming van

de ecologische mogelijkheden en beperkingen. De ontwerper dient hiervoor over de nodige bosbouwkundige en plantensociologische kennis te beschikken. Juiste toepassing van deze kennis leidt tot eenvoudiger opgezette beplantingsplannen en daarmee tevens tot eenvoudiger verzorgingsprincipes en lagere beheerskosten. Aldus wordt de beplanting reeds bij de aanleg een richting opgestuurd die aansluit op de eisen die ter plaatse worden gesteld en kan de beheerder zijn verzorgingsmaatregelen hierop afstemmen.

De publikatie is tevens verschenen als Mededeling 177 van het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw "De Dorschkamp" te Wageningen en kan worden aangevraagd bij de bibliotheek (adres: Postbus 23, 6700 AA Wageningen).

---

### **Tijdnormen voor aanleg en onderhoud van groenvoorzieningen c.a.**

Dit werk is onmisbaar voor hen die betrokken zijn bij de aanleg en het onderhoud van groenvoorzieningen, zoals: ontwerpers, aannemers van cultuurtechnische werken, hoveniers, beheerders van groenvoorzieningen, arbeidskundigen, calculators, organisatie-adviseurs, docenten, studenten. Een werkgroep van de Raad voor Bedrijfskunde in de Landbouw, deel uitmakend van de VOA, heeft in dit werk de aanleg- en onderhoudswerkzaamheden van groenvoorzieningen geïnventariseerd en genormeerd. De werkgroep bestaat uit zowel vaktechnici als bedrijfskundigen uit een breed spectrum van de groene sector; deze samenstelling garandeert een volledig overzicht van hetgeen in Nederland op het onderhavige gebied voorhanden is.

#### **Doel**

In 1972 verscheen in de VOA-reeks de uitgave "Tijdnormen voor plantsoenonderhoud". Het succes van deze uitgave toonde de grote behoefte aan die er bestaat t.a.v. tijdnormen in de groene sector. Mede gestimuleerd door dit succes is vanaf 1973 gewerkt aan een uitgave voor aanlegwerkzaamheden. Tevens zijn de tijdnormen voor het onderhoud aangepast en opnieuw opgenomen in het binnenkort te verschijnen standaardwerk. Met dit werk wordt beoogd zowel particuliere als overheidsbedrijven normen te verstrekken t.b.v. calculatie, planning, taakstelling e.d. Door de gedetailleerde en volledige beschrijving van de bij aanleg en onderhoud voorkomende werk-

zaamheden is het boekwerk tevens uitermate geschikt voor educatieve doeleinden.

### Samenstelling

De gegevens in deze uitgave zijn samengebracht door functionarissen van de gemeenten Arnhem, Eindhoven, Enschede, Den Haag, Rotterdam en Utrecht en van de Heidemaatschappij, "De Dorschkamp", Rijksdienst voor de IJsselmeerpolders en het IMAG. De gegevens in dit boek zijn zowel handmatig als met de computer te verwerken. De codering van de bewerkingen is n.l. afgestemd op een rekenerservicesysteem van het IMAG te Wageningen. Tegen een redelijke vergoeding kunnen gemeentelijke plantsoenendiensten, hoveniersbedrijven, cultuurmaatschappijen en andere belanghebbenden gebruik maken van dit servicesysteem voor het opstellen van hun arbeidsbegrotingen.

### Prijs

De intekenprijs van deze uitgave is f 50,-. Vanaf 1 januari 1980 bedraagt de verkoopprijs f 60,-. Beide bedragen zijn inclusief BTW en exclusief verzendkosten.

---

### Merkenonderzoek bosmaaiers

Deze publikatie is een gezamenlijke uitgave van het Instituut voor Mechanisatie, Arbeid en Gebouwen en het Rijksinstituut voor onderzoek in de bos- en landschapsbouw "De Dorschkamp", en verschenen als IMAG-publikatie nr. 123.

De publikatie bevat een kort algemeen verhaal over bosmaaiers, waarin de volgende hoofdstukken zijn opgenomen: Inleiding, de ontwikkeling van de bosmaaier, constructie en indeling van de bosmaaier, het snijgarnituur, aan de bosmaaier te stellen eisen, het onderhoud van de bosmaaier, de veiligheid, het merkenonderzoek.

Daarnaast zijn een drietal testrapporten opgenomen van bosmaaiers die door "De Dorschkamp" en het Kuratorium für Waldarbeit und Forsttechnik in Duitsland zijn beproefd. De beproefde machines zijn de: Stihl FS 151 AV, Stihl FS 202 AV en Husqvarna 165 R.

In elk testrapport is o.a. opgenomen: de namen van fabrikant en importeur, de prijs van de machine, een korte beschrijving van de machine, technische gegevens, afmetingen en gewichten. Voorts de re-

sultaten van het onderzoek over: de gebruiksmogelijkheden, het maaien en het afzagen, het brandstofverbruik, de geluidsproductie, het CO-gehalte van de uitlaatgassen, de bediening. Aan het eind is een korte beoordeling over de beproefde bosmaaier opgenomen.

De publikatie kan worden besteld bij het IMAG te Wageningen (08370-19119) door storting van f 6,50 op gironummer 3514771 onder vermelding van "Publikatie nr. 123" of bij "De Dorschkamp" (08370-19050).